

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemian velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemian velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 289.

V Ljubljani, v petek 18. decembra 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 17. decembra.

Slovenske šole na Koroškem.

Prizadevanje slovenskih poslancev v državnem zboru in prihod deputacije koroških Slovencev na Dunaj nista bila brez uspeha; učni minister baron Gausch je ugodno rešil prizive občin Sv. Jakoba v Rožni dolini in Tolsti Vrh, kiste zahtevali slovenski učni jezik za svoji ljudski šoli.

Ta odredba učnega ministra je velike načelne važnosti; koroškim Slovincem je zdaj pokazan pot, po katerem morejo dospeti do svojih pravic. Ta pot sicer ni prijeten, je dostikrat celo težaven, ali dokler stoji ministerstvo na stališču, da najvišji učni upravi pristuje le prizivna pravica, da ima razsojati le o pritožbah, toliko časa ne preostaja drugoga, kakor da slovenske občine potom priziva do ministerstva zahtevajo slovenske šole. Tako so morale delati občine štajerske in tako naj sedaj ravnaajo občine koroške; ugodna rešitev gori omenjenih prizivov jim je porok, da tudi njih prizadevanje ne bo zastonj. Kakor je bila rešitev šmarijske pritožbe na Štajerskem merodajen obrazec, po katerem so se reševale vse druge enake prošnje štajerskih slovenskih občin, tako postanete občini St. Jakob in Tolsti Vrh načelno ravnilo, po katerem se bodo razsojale vse enake zadeve. Prepričani smo, da bi se bila v enakem smislu rešila tudi pritožba vogrške občine, če se ne bi bila gledé neke važne določbe bistveno razločevala od prizivov prej omenjenih občin. Za šolo v St. Jakobu in Tolstem Vrhju so namreč zahtevali slovenski učni jezik in neobligaten pouk v nemščini; Vogršani pa prosijo za slovenski učni jezik z obligatnim poukom v nemščini. Zaradi tega se je rešitev te pritožbe odložila in od ministerstva zaukazala še neka poizvedba. To naj bo

slovenskim občinam v nekaj migljaj, kako naj napravljajo svoje prošnje, da se njih rešitev ne zavleče in da prej ko mogoče dospé do zaželenega ugodnega vspeha.

Ko je učni minister dné 13. novembra t. l. tako odločno in ostro odgovarjal poslancu Klun u, ki je za koroške Slovence zahteval slovenske ljudske šole, so mu hvalo peli nemški liberalci in na Koroškem se je začela živahna agitacija, da naj se poslancu Ghonu in učnemu ministru pošljajo zahvalnice, ker je tako odločno sapo zaprl slovenskim poslancem. Še te dni je bilo v listih čitati o takih zaupnicah in zahvalnicah; ali le malo časa je trajal ta predpust in nastopila je pepelnica, ko se je razvedela rešitev že večkrat omenjenih prizivov šentjaskobske in tolstovrške občine. Namesto prejšnjih veselih in okroglih pesem začele so se po liberalnih listih razlegati žalostinke, namesto zahvalnic se utegnejo sklepati in izrekati nezaupnice. Danes iz Celovca došle „Freie Stimmen“ z 16. decembra pišejo:

„Splošnemu in odkritosrčnemu veselju, ki ga je po celi deželi vzbujal znani govor učnega ministra o šolskih razmerah na Koroškem, mora žali bog slediti streznost in iznenadenost, kadar se izvé, da je minister uslišal pritožbi občin Sv. Jakoba v Rožni dolini in Tolstega Vrhja zoper odredbo deželnega šolskega sveta, ki je bil zavrgel prošnjo za vpeljavo slovenskega učnega jezika. Naš list „Freie Stimmen“ je po omenjenem govoru pisal: Zahvaljujemo ministra za njegove besede, moramo pa ob enem s to zahvalo izrekati željo, da naj za besedami pridejo tudi dejanja. Dokler koroški Nemci nimajo gotovega poročstva, ne morejo se otresti nezaupljivosti, katero je v njih gojilo dvanajstletno božanje (!?) slovenskih kričočev. Naša nezaupljivost je bila, kakor se sedaj kaže, popolnoma opravičena.“

Tudi današnja „Deutsche Zeitung“ v kratkem poročilu iz Celovca z dné 14. decembra toži o vladni ljubezni za Slovence in drugi listi sledé, ko izvédo o najnovejši odredbi učnega ministerstva. Mi tem poročilom nasproti le še dostavljamo, da učno ministerstvo Slovincem ni skazalo nobene ljubavi, ampak da je le storilo svojo postavno dolžnost, in da od njega pričakujemo enako postopanje v smislu obstoječih zakonov pri rešitvi še drugih pritožb, ki so se mu gledé ljudskega šolstva poslale ali se še pošljejo s Koroškega in iz Trsta!

Čehi v babilonski sužnosti!

Vsi listi brez izjeme danes obsojajo včerajšnji govor češkega poslanca dr. Gregra, ki je prekosil samega sebe; kakor je že včeraj omenjal dr. Ferjančič, je zveza z mladočeskimi poslanci nemogoča, ako jih taka načela vodijo. Dr. Gregr je v začetku poudarjal, da hočejo Mladočehi zaradi tega glasovati zoper državni proračun, da izrazijo mnenje češkega naroda proti sedanjí vladi. Neče sicer trditi, da je sedanja vlada najslabjša, še slabejše so bile vlade, ki so se rodile iz Plenerjeve stranke. Grof Taaffe je fin mož, ki suje češki narod vsaj z lakiranimi čevlji; centralistične vlade so ga suvale z lesenimi cokljami. Ko bi hotel ministerski predsednik izpraševati svojo politično vest, našel bi, da Čehom ni storil nič dobrega, pač pa mnogo hudega. Češke dežele plačujejo 185 milijonov goldinarjev davka, od katerih se jih za Češko potrosi le 67, drugih 118 milijonov plačujejo kot tribut za čast, da smejo biti pri Avstriji. Najhujši sovražnik deželi ne bi mogel nalagati tolikoga tributa. Nemci so hoteli leta 1870 finančno uničiti Francosko in so ji naložili pet milijard vojne odškodnine, kar znaša okoli 2500 milijonov goldinarjev. Čeških 118 milijonov na leto pa v 22 letih znaša 2596 milijonov goldinarjev. Kdo more preračunati, koliko je Češka

LISTEK.

Mozaik.

VIII.

Hude so bolezni na želodecu. Saj pravijo, da še mali „maček“ jako neugodno vpliva na človeka, kaj stoprav, če je kdo pohrustal vse, kar spada mej jezuitsko-klerikalno gardo! In ni čuda, če se potem tak revež davi in muči, ko prékuhava neprebavljivo jed.

Hude so tudi bolezni na čutnicah, dasitudi te delajo človeka zanimivega. „Črna božjast“ je dovolj poznana! Tudi na možganih bolévati, je žalostno, a kaj se more; po svoje tudi taki ljudje koristijo, po svoje tudi oni rešavajo tisto zavito socialno vprašanje.

Zdravniki sicer malo zaslužijo pri njih, pač pa tem več tiskarne in podjetniki tistih čudovitih podjetij, o katerih se ne vé, ali spadajo mej „škarjaste“ ali mej „vrvoplesne“ obrti, tistih podjetij mislim, katere naša dōba po svoji prozajčni navadi imenuje: liberalno časopisje. Tema dvema — nekaterim tiskarnam in naznačenim podjetnikom — brez dvojbe imenovani bolniki neštevilo mnogo koristijo.

Zato bi se pač ne upal kar tako se jim ustavljati in jih goniti k zdravju, že zaradi tega ne, ker

jih je mnogo že tako daleč, da zdravja ni več upati pri njih, kar pa nikakor ne trdim o naših velečenjenih bolnih „žlajfarjih“, ki si z „brušenjem“ na brusu služijo svoj vsakdanji kruhek, tudi ne o velevažnih mežnarjih, ki pozvanjajo k biljam živim in mrtvim z domačim zvonom, ker njihova bolezen se bo obrnila na boljše takoj, ko jim nobeden več ne bo dajal brusiti in ko nobeden več ne bo hotel poslušati in plačevati njihovega zvonila.

Pa pustimo te bolezni, katerih dijagnoza je tako jasna, in katere se z jako malimi sredstvi dajo ozdraviti! Hujša in nevarnejša je bolezen na očéh, ki jej pravijo daltonizem, hujša zaradi tega, ker se mnogo težje ozdravlja, nevarnejša pa, ker je ona uzrok ali vsaj pospeševaljica vsem že imenovanim boleznim.

Slep za barve! bolan, da posameznih barv mej seboj ne more ločiti, — kdo hoče še kaj hujšega? In vendar, koliko nesrečnikov z delavskim predpasnikom, kakor tudi cilindrom, nesrečnikov v prtenih hlačah, kakor tudi v šiljastih, čolničkovih črevljih, nesrečnikov v kratki, kakor celó v dolgi suknji, tava dandanes po božjem svetu, ki imajo vsi trpeti vsled daltonizma.

Vse vrste teh znamenitih bolnikov so zanimive. Nekateri so celó tako nesrečni, da niti belega od črnega ne morejo ločiti. Mislil bi, da to niti mogoče ni, če bi ne bil že sam tolikokrat imel priliko, motriti takih bolnikov.

Nad Naprednikovo hišo se je gostila megla, siva in umazana, kakor še mnogo drugih stvarij, ki so z Naprednikovo hišo v zvezi: Zbal sem se je, češ, če bo tako, bo kašlja in prsnih boleznij brez števila. Sam sebi sem polglasno zamrmral: „Škoda, tako slabo vreme! Bog daj, da bi kmalu kak hud veter pregnal to grdobijo!“

A slabo sem naletel. Suho človeče, krmežljivih očesec, ki je stopalo za menoj, se je najsilneje, kar je moglo, odzvalo: „Kaj, slabo vreme? Fanatik si! Kaj, megla? Tonzuriran trapez si! Ali ne vidiš solnca bajne svetlobe, ki razganja, vzhajajoč z Naprednikove hiše svetih prostorov, temó raz slovenske ravni, ki bo tudi udušilo meglo, ki ti tlači gnilo glavo tvojo? Zlanilo se je že in najlepše vreme že razprostira svoje oživljajoče kreljuti nad zemljo domačo. Slava lepemu vremenu nad Naprednikovo hišo! Zivio solnce!“

Stresel sem se za trenotje, pogledal še enkrat proti Naprednikovim, a solnca nisem vzrl. Megla je bila še vedno tam, vedno gostejša, vedno sivejša! — „Hm, daltonista, in še navdušen daltonista,“ sem si mislil in šel sem dalje.

Od nekaj se sicer že bojim deklamacij, vendar sem uprav jaz tako nesrečen, da jih slišim brezštevilkokrat. Imenovani daltonista ni bil moj prvi deklamator, niti zadnji. Nekoč sem bil naskočil še hujše. Bili so zbrani žejni raznih stanov, obeh

plačala državi v 365 letih, odkar spada k Avstriji. Če bi se le tretjina letnega preostanka rabila za Češko, bila bi v kratkem času na najvišji stopnji gmotnega in kulturnega razvoja. Zdaj pa ljudstvo zdihuje pod strašnim bremenom in čedalje bolj obožuje pod stiskovalnim in izsesalnim sistemom. Če bi se bilo moglo češkim pradedom kdaj dozdevati, katera usoda njih potomcev čaka v Avstriji, če bi bili mogli slutiti, da bo kraljestvo češko le limona avstrijske države, da bodo njih naslednike zaradi narodnosti preganjali in ž njimi grdo ravnali, bi se bila volitev kralja leta 1526 vse drugače obrnila. Govornik potem govori o učni upravi in graja, da veliko več stori za Nemce, kakor sa Čehe; zlasti v Šleziji se malo zmeni za potrebe slovanskih prebivalcev, kar skoraj kaže, kakor da bi hoteli to deželo pripraviti za prusko aneksijo. Avstrijska država torej ne izvršuje svoje naloge, in nima več pravice svojega obstanka. Stoletna skušnja kaže, da Čehi na Dunaju nimajo nobenega prijatelja in zaščitnika in da niso nikdar nič dobrega dobili. Večina češkega naroda se čuti torej silno nesrečno; zdi se mu, kakor da bi bil v tuj, sovražni državi, v nekaki babilonski sužnosti, zato se ni čuditi, če je že v najnižje vrste češkega prebivalstva predrla želja in prizadevanje, rešenemu biti iz te babilonske sužnosti. V zvezi z nemško avstrijsko centralizacijo mora usahniti vsak slovanski rod, kakor v rokah krvoseca. Ljudstvo je udano cesarju, svojemu kralju, kakor mu je pokazalo o priliki njegovega bivanja na Češkem; ali ono razločuje med dinastijo in avstrijsko državo, med svojim kraljem in avstrijsko vlado. Če se narod sili, drug jezik govoriti, drugega jezika se učiti, ne živi v rednih in zdravih razmerah in ni prost, neodvisen, ampak odvisen in zatiran narod. Sedanja vlada in vojaštvo najbujne pomemujeta češko ljudstvo z izgovorom, da državne koristi to zahtevajo. Pa vsaka vlada v Avstriji je imela druge državne koristi. Pod Marijo Terezijo bil je federalizem, za njo centralizem, danes je dualizem, po katerem naj gospoduje le en narod, druge pa naj zatira. V boju med Nemci in Slovani je vlada zmerom na strani Nemcev in iz sovraštva do Slovanov in iz germanskega fanatizma, ki je zastrupil že najvišje kroge cesarstva se je sklenila zveza z Nemčijo. Zato naj se ne govori zmerom ob enaki ljubezni, enaki dobrohotnosti, enaki skrbi za vse narode, to je zgolj hinavščina, dokler besedam ne sledé dejanja. Vlade ne vodi ne ljubezen, ne pravičnost, ne dobrohotnost do češkega in drugih slovanskih narodov, ampak mržnja, nevolja in očitno sovraštvo. Češki narod torej vladi ne more zaupati; zvalili so ga v državni zbor, in tukaj obdelali njegove zastopnike. Ali češki narod ne popusti svojega državnega prava, ki ga ni dobil od vlade, ampak od vladarja. Bojeval se bo zanj, dokler doseže svoj namen. Premagal je že močnejše sovražnike in ima močnejše orodje kakor topove in puške, ima svoje glasovnice, s katerimi se boče bojevati pri volitvah

za državni, deželni, okrajni in občinski zastop. Razmere so kakor pred 80 leti, ali narod je čilejši, kar je pokazal pri zadnjih volitvah in hoče pokazati pri prihodnjih. Češki narod je razdražen in suženstvo bi bilo, če bi hotel poljubiti roko, ki ga tepe. Vlada vzbuja v češkem narodu čedalje večjo mržnjo, in sovraštvo, še enkrat ponavljam, sovraštvo proti tej državi dela, da so čedalje bolj neznosne verige, s katerimi je privezan na to krivično državo! Če so avstrijski državniki danes gluhi in slepi za tirjatve češkega naroda, jih bo sila in stiska že še učila pravičnosti in odnehljivosti. Enkrat pride dan računa, ali ni pametno, dotlej mirno čakati; boljše bi bilo prej napraviti med narodi mir, ki ga je hitro in lahko najti!

Iz teh stavek razvidite, da noben pravi avstrijski državljani ne more pritrjevati Gregrovemu govoru, ki naglašja odpad narodov in razpad Avstrije, in da morajo Mladočehi vsled tega še bolj osamljeni ostati kakor so bili, ako taka načela proglašajo. Baron Chlumecy je z vso odločnostjo k redu poklical govornika zastran besed o izvolitvi kralja češkega v l. 1526 in o sovraštvu, ki ga po njegovi trditvi vlada vzbuja proti avstrijski državi. Ali razun teh dveh reči je še mnogo drugih, ki jih je treba obsojati z vso odločnostjo in katerih tudi večina čeških poslancev sama ne more odobravati. Pohvala, ki je veljala Grégu, bila je vsled tega le malo živahna, v primeri z drugimi leti skoraj mrzla, in ko je vstal princ Schwarzenberg, da je zavrnil dr. Grégra, ko je vprašal: Ali ste mar vsi češki poslanci razven dr. Vašatyja v soglasju z govorom dr. Grégra, nihče se ni oglasil in si še dr. Vašaty ni upal tega trditi. Zdaj pa naj zopet pride ljubeznjivi „Narod“ in naj našim poslancem priporoča zvezo s klubom, ki kaj takega dopušča svojim članom! Naši poslanci, ki so voljeni po geslu: vse za vero, dom, cesarja, naj se združijo s stranko dr. Grégra, ki je prejšnja leta preslavljal husitizem, ki je včeraj tako očitno in brez ovinkov pridigoval veleizdajstvo, in ki hoče svojo češko domovino zopet pogrezniti v večjo nesrečo, kakoršna jo je morda kdaj zadela. Ne, tega ne smejo, ne morejo storiti! Prej se mora izčistiti češki klub, v katerem je začelo po Gregrovem govoru tako hudo vreti, da se hočejo nekateri poslanci menda celo odpovedati poslanstvu, prej morajo spregledati, da sedanja politika češkega kluba ne zida, ampak le podira, potem pride še le čas, ko bode ne samo slovenskim poslancem, ampak celi nekdanji desnici poslaniške zbornice mogoče z mladočeškimi poslanci skupno in složno delati za korist države, za korist posameznih dežel in narodov.

Deloma se je to zgodilo; mladočeški klub je izrekel svojo grajo in obžalovanje, da je dr. Grégr včeraj tako govoril, in danes je dr. Herold nekoliko poravnal slabi vtis, ki ga je včeraj napravil dr. Grégr.

Herold se je kot generalni govornik v svojem vseskozi dovršenem govoru postavil na patri-

jotično avstrijsko stališče, dasi se je kolikor mogoče izogibal Grégrovim izjavam.

Ob šestih zvečer bo danes zadnja seja, v kateri se reši državni proračun v tretjem branju. Tudi bode volitev jednega člana za carinski odsek namesto barona Morsey-a, ki je nekoliko zbolel; izbran bode slovenski poslanec Robič, da namesto Morsey-a zastopa koristi štajerskih vinorejcev. Carinski odsek se snide še jutri, potem se tudi razide na počitnice in se zbere še le po novem letu, da reši svojo nalogo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. decembra.

Notranje dežele.

Nova večina. Kakor vé dunsjski „Neues Wiener Tagblatt“ povedati, začne se drugi teden mej vodji treh velikih strank zbornice poslancev in vlado zopet pogajanja ob osnovi nove večine. Grof Taaffe je menda spoznal, da z večino od slučaja do slučaja ne bode šlo. Večina, v kateri bi bila Hohenwartov klub in pa združena levica, ne bode mogoča. Poljaki pa menda ne marajo vstopiti v nobeno večino, v kateri bi Hohenwartovega kluba ne bilo. Mi mislimo, da sedaj vprašanje o novi večini še ni zrelo. Poprej se morajo Mladočehi malo strezniti, da bode mogoča zveza mej njimi in ostalimi desnjarji. Ko se to zgodi, ne bode se z levico treba pogajati.

Tirolsko. Neki čuden kompromis se je sklenil mej italijanskimi in pa nemškimi liberalci na Tirolskem, kakor se poroča iz Inomosta. V onih volilnih okrajih, katere so dosedaj zastopali italijanski liberalci, bodo postavili nemško-liberalne kandidate, katere bodo Italijani volili. Ko bi pa pozneje liberalni Italijani spoznali, da je čas ugoden za vstop v deželni zbor, bodo nemško-liberalni poslanci se jim umaknili. — Tak korak tirolskih Italijanov je na prvi pogled jako čuden, ali se vendar dá tolmáčiti. Liberalni Italijani sedaj ne morejo lahko vstopiti v deželni zbor, ker bi se s tem osmešili. Za pasivno politiko pa niso volile zrel. Italijanski liberalci še bojé, da bi s časom ne prišli v zbor konservativni možje, če tudi italijanske narodnosti. To hočejo preprečiti z nemško-liberalnimi kandidati. Pokazali so torej, da jim je več za brezumni liberalizem, nego pa za narodnost.

Dunajski učitelji. Dolenje-avstrijskemu deželnemu zboru se bode predložil načrt o zboljšanju učiteljskih plač na Dunaju. Vsi učitelji se bodo razdelili v osem kategorij, vsaka kategorija pa še v dva plačilna razreda. Plače učiteljev prvega razreda vsake kategorije bodo za 100 gld. višje, nego drugega razreda. V prvem razredu bode samo tretjina učiteljev dotične kategorije. Plače učiteljev drugega razreda bodo sledeče: ravnatelji ali ravnateljice ljudskih šol 1400 gld., nadučitelji ali nadučiteljice 1200 gld., učitelji ali učiteljice meščanskih šol 1000 gld., učitelji ali učiteljice 800 gld., podučitelji ali podučiteljice 600 gld. Poleg tega pa imajo stalno nastavljeni učitelji pravico do petletnice po 100 gld. Razven tega pa imajo učitelji pravico do stanarine od 90 do 500 gld.

Vnanje države.

Bolgarija in Francija. Francoski diplomatični agent še ni odšel iz Sofije. Poprej se mora sporazumeti z Anglijo, da prevzame varstvo francoskih podložnikov. Bolgarijo bodo ostavili tudi francoski konzuli v Ruščuku, Burgasu in Plovdivu. Angleški listi največ obsojajo prenačljeno francosko postopanje. Časnikarji so se že iztirali iz raznih držav, pa zaradi tega še nikdar neso prenehali diplomatični odnošaji. Še celo vsi francoski listi ne odobravajo vladnega postopanja in poprašujejo, bi li vlado pokleca veleposlanika iz Berolina, ko bi iz Nemčije iztirali kakega francoskega časnikarja.

Bolgarija. Predsednik bolgarskega sebranja je poslal grofu Hartenau-u nastopni telegram: „Narodno sebranje je v včerajšnji seji jednoglasno sklenilo, da vam dovoli petdeset tisoč frankov letne pokojnine v znamenje spoštovanja in hvaležnosti, katere napolnjuje bolgarski narod za vas. Prosimo, da ne odklonite te dotacije. Predsednik sebranja Petet Slavkov.“

Rusija. V Rusiji še vedno zatirajo katolike. Tako se je zaukazalo, da morajo učenci ob državnih praznikih prihajati v pravoslavne cerkve k božji službi. Poljska občina Kojdanov v minski guberniji že dolgo nima katoliškega duhovnika. Poslala je že o tej stvari več prošnji v Peterburg. Zadnje dni je bila v Peterburgu deputacija, ki je pa dobila odgovor, da bi vlada takoj imenovala župnika, ki bi se pa moral zavezati, da bode le ruski propovedoval. S pomočjo cerkve hočejo torej porušiti Poljake.

Francija. Jedva je jedna cerkveno-politična debata v francoski zbornici končana, že je pričakovati novo. Socijalist Lafargue je zbornici včeraj imel predložiti predlog, da se ponižajo troški za bogocastje za 50 milijonov. Ta svota naj bi se porabila za šolske namene. Konfiskujejo naj se vsa duhovska posestva in napravi zaklad za onemogle delavce

spolov in različne starosti. To sicer ni čudno, kajti žeja je menda mejnarodna!

Da so bili žejni, to, kakor pravim, ni čudno, pač pa, kako so si gasili svojo žejo. Iz dragocenih kupic (zdi se mi, da so bile nekatere celo po 5 gld.) so srkali vaše smrdljivo, gabno tekočino, črno od zvonarske žindre in motno od zamazane vode, ki se je odtekala z brusa. Saj je znano, kakšno oné že teče od navadnega brusa, a brus, o katerem se tukaj govori, je bil še desetkrat gorji.

„Žlajfarja“, mimogredé naj rečem, niso posebno visoko cenili, in tako se je zgodilo, da ni dobil kaj vrednega v delo. Stare, zarjavjele popkarje, vredniške škarje iz Gospodskih ulic, sém pa tija kako polu polomljeno krojo za žabe dreti, — tako so nosili na omenjeni brus. In to vodo so srkali vaše imenovani žejni.

In kako?

„O, nektar življenja, ki mi zopet vdihaš kri v žile mladostne, ki mi povračaš sile božanstvene! O čista kapljica svetega navdušenja, zdravstvuj!“ — In precejšen požirek mu je splaval po grlu, ki je kazalo, da je že precéj preneslo!

Daltonista sem si mislil in pogledal drugega.

„Sedaj čutim stoprav, kaj da sem! Ti zlata pijača, slajša od medú in fig tržaskih, ti si me spreobrnila. „Bella gerant alii!“ Drugi se piflajte po neumnih knjižurah, drugi se piflajte iz glupih uče-

njskov! Meni ostavite to prečisto, prenebeško kapljico!“ Tudi on je je požrl precejšnjo mero.

„O, nesrečni daltonizem!“ sem vskliknil.

Tretji je poleg deklamiral tako-le:

„Ti si moj ponos, sveti napoj; ti moja učenost; ti moja temeljitost, ti moja značajnost! Na troji poštenosti vzgajam svoje srce in glavo svojo. V tebi je nada moja, ljubezen moja, narodnost moja. Če bi tebe ne bilo, ne bilo bi mene, in če bi mene ne bilo, ne bilo bi Slovenstva, ne bilo bi Rusije, ne bilo bi Evrope.“ — Ta se je je nažlempal največ!

Opomniti moram, da je imel tretji največ tovarišev in da je sploh daltonizem, kakor se kaže pri tretjem nesrečniku, najbolj razširjen. Nekateri trdé, da ni skoro agenture, niti višje vaše akademije, ni komijske, ni v obče kašeljubne družbe, koder bi takih daltonistov ne bilo! — Žalostno!

Še nekaj! Pri vseh, ki so pili omenjeno pijačo, katere so se sevéda lotili ne toliko vsled žeje, kakor vsled daltonizma, bilo je pozuati, da jim požirki niso prav po godu. Namrdnili so se sicer, a kaj: oči kažejo tako, in sramota bi bila, pokazati se pred drugimi, da niso sposobni za tako pijačo, — pač pa ne vedó, da daltonisti z daltonisti popivajo. Žlajfar in mežnar se jim pa smejeta!

Bore daltonisti!

M. V.

Vlada sevéda ne bode zadovoljna s tem predlogom, ker se tako daleč še ne upa, kakor radikalci.

Nemčija. Knez Bismarck najbrž ne pride v nemški državni zbor. Proti neki deputaciji se je izrazil, ko bi on prišel v državni zbor, moral bi jako odločno se upirati sedanji politiki, in je tako obsodil, da bi se to ne vjemalo z njegovo prejšnjo službo in z njegovo minolostjo. Moral bi molčati ali pa govoriti po prepričanju. — Bismarcka najbrž ne mika parlamentarno delovanje, ker vidi, da bi ne imel velike stranke za seboj. Dokler je bil kancelar, je sevéda imel dovolj kimalcev, ali sedaj bi pa bilo precéj drugače.

Izvirni dopisi.

Iz Št. Petra, 17. decembra. Izvratni (?) popravek v „Slovencu“ št. 287 v dopisu iz Trnja hočem le nekoliko pojasniti. Gosp. predsednik Jelenec pravi, da se je sumničilo, češ, da je on duhoviti dopis v „Slov. Narodu“ št. 280 pisal. Za zdaj rečem le toliko: Ako se cucku na rep stopi, zacvili. Koliko povabil se je poslalo in kam, tega pač nismo šteli in nas tudi dosti ne briga. Dobro pa vemo, da ni bilo treba povabljenim od imenovanih krajev sedežev pripravljati. Res je pa tudi, da od tukajšnjih pravkov in posestnikov pri „Miklavževem večeru“ nihče ni stola potreboval. Dokaz imamo v rokah, da se je šlo po hišah ter so se otroci po noči skupaj klicali. Prišlo je blizu 30 otrok skupaj. Veliko jih je bilo brez varuha in nadzorstva. Resnično je pa tudi, da so otroci celó na dvorišču pred gostilno prav po medvedje plesali, katere je vendar neki gospod odpodil. Obžalujemo, da so bili le otroci tukajšnje občine.

Opravičujte se, gosp. predsednik, kakor hočete. Zamorec se ne opere, in tudi Vi se za zdaj oprati ne morete. Vi kot predsednik ste povod dali z „Miklavževim večerom“, da se je tukajšnja mladina begala do 10. ure zvečer deloma tudi brez varuha in nadzorstva. Pustite nas na miru, pa bo mirna Bosna. Čemu se vtikate v vsako stvar, ker delate le prepir.

Iz Tržiča, 13. dec. 1891. (Sv. misijon.) Ljudski misijon je izreden in najkrepkejši pripomoček za нравno vzgojo ljudstva. Dobro osnovan misijon raztrga korenine raznih hudobij, zrahlja zemljo trdih src ter celo duhovnijo nekako prenovi in za dobro vname. Spoznavši potrebo in korist sv. misijona so tudi naš v. č. g. župnik napravili nam sv. misijon katerega so vodili misijonarji Jezusove družbe, č. gg. Doljak, Kos in Loinger, stalna spovednika sta bila tudi frančiškana č. gg. p. Jožef iz Ljubljane in p. Albin iz Kamnika.

Sv. misijon se je začel I. adv. nedeljo ob 6. zjutraj. Med slovesnim zvonjenjem je g. župnik misijonarje peljal v sprevedu iz farovža v cerkev, kjer jih je prišedši pred veliki altar nekako tako-le nagovoril:

Prečastni gg. misijonarji! Ljubi farmani! Prvo nedeljo po razglasenju Gospodovem, 11. januarja t. l., so me v imenu premilostnega knezoškofa tukaj vpričo vas vaš č. rojak in milostni stolni prošt slovesno inštalirali za pravega župnika tržiškega. Položili so bili čez moje ramena štolo, izročili mi v roke cerkvene ključé ter me slednjič peljali na sedež: naj v posest vzamem kanonično mi podeljeno faro. S temi obredi podeljena mi je bila redna duhovna oblast čez vso faro, sprejel sem dolžnost vam oznanovati besedo Božjo, deliti sv. zakramente, kazati in odpirati vire in pripomočke izveličanja, ob kratkem: sprejel sem dolžnost voditi in pripeljati vas k večni in sreči. Položil sem svoje roke na bukve evangelijske ter prisegel, da hočem to svojo dolžnost po slabih močeh svojih vestno spolnovati.

Ne spolnoval bi pa po vsem te svoje dolžnosti, in mislim, da bi imel premalo ljubezni do vas, ko bi vam ne hotel pokazati vseh, ter zraven rednih ne hotel odpreti tudi izvanrednih in nenavadnih virov in pripomočkov dušnega izveličanja? In tak izvanreden, nenavaden, posebno izdaten, pripomoček je sv. misijon. Da bi si naklonil vam duhovne milosti sv. misijona, naprosil sem č. gg. misijonarje iz Jezusove družbe, naj blagovolijo s pomočjo drugih duhovskih bratov v fari tržiški voditi sv. misijon.

Naprosil sem pa misijonarje Jezusove družbe zato ker ta red sam visoko spoštujem, ker ravno ta red z največjim vspehom razširja in utrjuje kraljestvo Kristusovo ter razdira kraljestvo satanovo; poklical sem v. č. jezuite, da jih sami z lastnimi očmi vidite, na lastne ušesa slišite in se prepričate, da so jezuiti v resnici le goreči, pobožni in sveti možje, kateri ne iščejo drugega, kakor čast Božjo in izve-

ličanja duš, in če ta svoj posel opravljajo z večjo verno in zgovornostjo memo nas svetnih duhovnov, posnemajo v tem le Boga, kateri je tudi med gro-mom in treskom ljudstvu dajal postavbo, posnemajo Kristusa, kateri je s pletenico v roki potegoval se za čast in hišo svojega Očeta. Vas pa le prosim: poslušajte pazljivo pridige misijonske ter se kolikor le mogoče udeležujte zveličanskih opravil, kajti opomniti vas moram, da bote kdaj odgovor dajali tudi od tega, kako ste uporabljali čas Božjih obiskovanj ter zveličanskih prilik? Kaka žalostno bi bilo za vas, ko bi sodni dan prebivalci Tira, Sidona in Sodome vstali zoper vas rekoč: Gorje tebi fara tržiška! Ako bi se bilo pri nas to godilo, kar se je godilo pri vas, bili bi se vsi spokorili. Kako žalostno za vas, ko bi se prebivalcem teh mehkužnih mest sodni dan in vso večnost boljše godilo, kakor vam! Danes ko slišite glas Gospodov, nikar ne zaprite svojega srca.

In tako vam preč. gg. misijonarji, izročim zdaj za 10 dni v duhovno vodstvo faro tržiško, ljubljani svoj zaklad. Fara tržiška je resnično zaklad, je biser, katerega jo treba le očistiti in da se bo svetil lepih čednostij pred Bogom in pred ljudmi. Če to dosežete, srečni bote vi, srečen bom jaz in presrečna bo vsa fara. V znamenje duhovne oblasti izročim vam štolo. Vse naše prizadevanje pak bi bilo zastoj brez blagoslova iz nebes, zato pokličimo sv. Duha naj s svojo milostjo prične, spremlja in dokonča pričeto delo.

G. župnik zapoje na to: „Veni“ in močno ter vibrano petje kliče s kora k sv. Duhu za pomoč. Po odpeti molitvi imeli so g. Doljak prvo uvodno pridigo, kateri je sledila sv. maša z blagoslovoma.

V nedeljo in ponedeljek se ni spovedovalo. Ves čas sv. misijona so bile vsak dan po štiri pridige, tri slovenske in ena nemška. Zaradi krajnih razmer in obilice delavskega stanu je bila prva pridiga že ob 5. uri zjutraj, druga, navadno stanovska ob 10. uri dopoldne, tretja ob 3. uri popoldne in četrta, nemška, ob 6. uri zvečer. Pri vseh pridigah je bilo obilno poslušalcev, včasih tudi polna cerkev. Spovedovanje se je pričelo v torek popoldne z otroki; v sredo so bile na vrsti žene, v četrtek možje, v petek dekleta, v soboto vsi vprek in v nedeljo pa le možiki, zlasti tovarniški delavci. V ponedeljek in v torek po tem prišli so na vrsto še ostanki in nekoliko tujih faranov. Udeležba je bila nepričakovana; obhajanih je bilo 2954 oseb, gotovo veliko za faro tržiško in kar je posebno pomenjivo, prevladuje mnenje, da je bilo v vsem skupaj več moških kakor ženskih pri sv. obhajilu.

Sklep misijona je bil v torek, praznik brezmadežnega spočetja Marije, ob 3. uri popoldne. Sklepní govori so imeli gosp. Doljak, „Te Deum“ pa so peli visokočast. g. dekan kranjski.

V sredo ob 11. uri dopoldne so se odpeljali gg. misijonarji.

Ves čas sv. misijona ni bilo najmanjšega nereda, ni bilo slišati poudičnega upitja in ne sramotilnega zabavljanja; vladala je neka praznična tihoča ves čas. Bog daj, da bi sad sv. misijona bil stanovitni.

Ne sme izostati hvala našemu vrlemu županu g. Ant. Globotschnigg-u, ki je skrbel za to, da je bil ves čas trg razsvetljen celo noč, da so ljudje že na vse zgodaj zjutraj videli v cerkev hoditi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. decembra.

(Slovenske šole na Koroškem.) Iz Celovca se nam piše: S kislim obrazom poročajo nemčursko-liberalne „Freie Stimmen“, da je gospod naučni minister ugodno rešil prizive občin Št. Jakob v Rožni dolini, Tolsti Vrh in Blato (Vogrče) v smislu prosilcev, t. j. da se ima na imenovanih šolah slovenščina uvesti kot obvezni učni jezik. — Kakor rečeno, povzamemo to vest iz nemčursko-liberalnega lista in zato ne moremo še jamčiti za istinitost poročila. Ko nam dojdejo natančnejša poročila, izpregovorimo obširneje o tej zadevi. — Da so se omenjeni prizivi res rešili v smislu prosilcev, imamo v tem prvi sad koroško-slovenske deputacije, ki potemtakem ni ostala brez vspeha, kakor so se prezgodaj radovali naši nasprotniki.

(Nemškutarija je draga.) to se kaže tudi v mariborskem okraju, kjer imajo nemškutarji v rokah okrajni zastop in znajo delati vsako leto prav visoke račune. Zato na delo vsi narodnjaki štajerski! Bližajo se nove občinske volitve skoraj po vseh občinah. Volitve občinskih zastopov so velikega po-

mena v verskem in narodnem oziru. Nemškutarji se neso odtujili le narodu svojemu, temveč tudi Bogu, in kjer se vgnjezdijo, tam se širi brezverstvo tudi med priprostim ljudstvom. Torej volite povsod poštene Slovence in verne katoličane.

(Štajerski deželni poslanec in odbornik) Karol baron Berg, je odložil svoj mandat. Deželni odbor je dne 15. t. m. sklenil, da pokliče v odbor namestnika dr. Heilsberga.

(Častno občanstvo.) Zastop kresniške občine je izvolil častnim občanom okrajnega glavarja v Litiji, g. M. Grilla. Dne 16. t. m. mu je deputacija izročila častno diplomu.

(Izpred sodišča.) V sredo je stal pred tukajšnjim deželnim sodiščem 27letni urarski pomočnik Fran Tkalec iz Zagreba. Zaradi tatvine je bil že večkrat kaznovan. Nedavno se je splazil v hišo dežnikarja g. Rozmana v Št. Vidu nad Ljubljano. Zasačili so ga, predno je mogel kaj odnesti. Sodišče ga je obsodilo na 15 mesecev težke ječe in sklenilo, da se nevarni tat po prestani kazni iztira čez mejo iz Cislitvanije.

(Samomor.) Včeraj dopoldne okoli 10. ure se je na tukajšnjem pokopališču ustrelil nad 70 let stari Leopold Hočevnar, sluga filharmoničnega društva. Trdijo, da je bil že več časa duševno bolan.

(Delavski strajk.) Ker je v prenegovih jamah na Ostrem in v Hrastniku ustavilo delo več sto delavcev, prišel je iz Celja političen uradnik z mnogimi žandarji v Hrastnik. Nemirov doslej ni bilo.

(Tatvina.) Neki Andrej Göstel iz Kočevja, ki v Lugošu na Ogerskem trži s kostanjem, se je nedavno vračal v domovino. V Temešvaru se mu pridruži mlad človek, ki ga spremlja do Zagreba, kjer sta predsinočnim prenočila v neki krčmi oba v jedni sobi. Včeraj zjutraj je nepošteni spremljevalec zginil, z njim pa tudi listnica, v kateri je bilo 200 glđ. Göstel je tatvino takoj naznanil policiji.

(Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) v Trstu vabi k božičnici katero priredi dne 20. dec. 1891. v prostorih „Slov. Citalnice“ (via S. Francesco 2, I. n.) Začetek je ob 3. uri popoldne. Vstopnina 10 novčičev. Otroci so prosti. Vspored: 1. Govor gospodične Nadlišek. 2. „Sv. Ciril in Metoda“ deklamuje Škrjanec iz otroškega vrta. 3. „Le moli, o jete, le moli,“ deklamuje Gorjup iz I. razreda. 4. „Bzžična,“ pojó otroci iz otroškega vrta. 5. V šolo,“ deklamuje Rožane iz I. razreda. 6. „Sveti večer,“ pojó nekateri dečki iz razredov. 7. „Pastir,“ deklamuje deček iz II. razreda. 7. „Prizor iz božičnega večera,“ otroška predstava, izvršujo otroci iz otroškega vrta. 9. „Želja,“ pojó otroci iz razredov. 10. „Stara mati,“ deklamuje Čink iz III. razreda. 11. „Otok bleški,“ pojó otroci iz otroškega vrta. 12. „Kdo je to?,“ deklamuje Kresovič iz otr. vrta. 13. „Hej rojaki,“ pojó otroci iz razredov. 14. „Lipe ostane doma,“ prizor izvršuje J. Durnik, J. Šnideršič in V. Vidmar iz IV. razreda. 15. „Zahvala,“ govori Nabergoj iz otroškega vrta. 16. „Cesarska pesem“. 17. Razdelitev darov.

Glasba.

Decem „Tantum ergo“ ad IV. voces inaequales. Composuit P. Angelicus Hribar. O. S. Fr. Labaci, 1891. Sumptibus et typis R. Milic. Cena?

Cecilijanska ideja, ki se pri nas v družbah, časopisih in celó po mnogorazširjenih knjigah sumniči, češ, da je protinarodna, vzbudila je med Slovenci celo vrsto prav dobrih skladateljev, katerim glasba ni zgolj igrača, temveč umetnost, za kakoršno jo smatrajo vsi omikani narodi. Da se je pri nas pričela v omikanih krogih glasba smatrati kot vzvišena umetnost, katere namen ni, segetati uho, marveč blažiti srca, za to imajo zaslugu cecilijanska društva, ki delujejo nesebično, zgolj v dober namen, ne glede na to, kaj kričijo nepoklicani in neizvedeni hujskači.

V prvo vrsto gori omenjenih dobrih skladateljev smemo po vsej pravici prištevati g. A. Hribarja. Njegove skladbe so pa tudi obče priljubljene zato, ker so melodijozne, lahke, in vendar služijo prav dobro tudi umetnosti; njegov zlog je čist, jasen, glasovi se v prijetni in dobri harmoniji lepo vjemajo, glasbena faktura je jako dobra. Vse to moramo v polnej meri trditi o omenjenih „Tantum ergo“, katere prinaša tudi „Cerkveni Glasbenik“.

Dobra misel pa je bila ta, da so se te skladbe dale še posebej natisniti; saj „Glasbenik“ ki prinaša toliko poučljivega gradiva o liturgiki, je po nekaterih dekanijah belá vrana; po drugih dohaja v 1—2 izvodih.

Žalostno pa resnično! — Mnogokrat pa se povprašuje po dobrih in lahkih „Tantum ergo“.

Ker je gosp. skladatelj v pravi glasbi temeljito izurjen, zato nas celo ne motijo neharmonične malenkosti, ki so se vrinile v skladbe, n. pr. prikrita oktava iz sekstakorda v I. št. 2. takta, 4. udarca v 3. takt 1. udarca, katero Heintze zametuje; potem glasovne skoke v sekste, katerih koral nima.

Stari ogibali so se tega intervala zato, da niso neposredno dospeli iz avtentičnega v plagalni ton, dasi so gregorijanske kvinte v nekaterih koralnih tonovih naše sekste, n. pr. v frigičnem tonu. Dandanes pa ne kaže ogibati se sekst, in prav je, da jih je g. skladatelj uvedel tam, ker se ni dalo lahko obrniti seksto v spodnjo terco.

Manj nam je všeč ritmus basa v V. št. 13. takta, ker na enem tonu prehlavno postopa in nekakšno trga enakomerno glasovno gibanje. V naslednjih taktih, pri „praestet“ in „supplementum“, bas tudi prenašlo hlastne; čemu ga ne vpeljati takoj na drugi udarec kot četrtinko? A ta passus bo morda najbolj ugajal; trdilo se bo, da je to slovensko, — no, če hočete, tudi hrvatsko! XII. števil. postavljena je za dva tenora in dva basa; vse drugo, kakor naslov pové, za mešane glasove.

Delo priporočamo iskreno, g. skladatelju čestitamo in ga prosimo, naj nas bolj pogostoma z umotvori svojega peresa oradosti.

D. Faigelj.

Raznoterosti.

— Grof — ubijalec. Pred nekimi meseci je grof Ivan Mörrer ubil svojega starejšega brata, ker mu ni hotel dati denarja. Obsodili so ga v Stokholmu na dosmrtno delo v kaznilnici.

— Plzensko pivo je postalo cenejše. Pivovarne v Plznu so ceno znižale za pol goldinarja, to bi bilo pri litru pol kraicarja, kar bode seveda le krčmarjem v korist.

— Petrarkova mašna knjiga. Knez Pavel Borghese je prodal svojo knjižnico papežu za 250.000 lir. V tej knjižnici je tudi knjiga, iz katere je Petrarka kot duhovnik bral sv. mašo.

Telegrami.

Dunaj, 18. decembra. Nadvojvoda Ernest je imel mirno noč, počuti se primerno dobro.

Dunaj, 18. decembra. „N. Fr. Presse“ je pisala, da so bila posvetovanja mej Taaffeom, Chlumeckim in Plenerjem, pri katerih so se dogovorili, da bode grof Taaffe predlagal cesarju, da imenuje kakega člana zedinjene leveice ministrom brez portfelja. „Presse“ priznava, da so bila zaupna posvetovanja mej Taaffeom, Chlumeckim in Plenerjem, da pa še ni nič znanega, kakšen je bil teh posvetovanj uspeh.

Rim, 17. decembra. Danes je bil konzistorij, v katerem je papež dunajskemu knez nadškofu podelil kardinalski klobuk.

Berolin, 18. decembra. „Norddeutsche“ zatrjuje, da so neresnična poročila o cesarjevem potovanju v Bukreš.

Bern, 17. decembra. Zvezni zbor je Weltju izrekel zahvalo za mnoge zasluge. Na njegovo mesto je izvoljen v zvezni svet katolik Zemp iz Lucerna, zveznim predsednikom Hauser, namestnikom Schenk.

Rio de Janeiro, 17. decembra. V San Pavlu je zopet mir, ker se je guverner odpovedal.

Tuji.

15. decembra.

Pri **Maliču**: Hartman, Kaus, Illek, Baller, Singer, trgovci; Daneman, Abeles, potovalec, z Dunaja. — Mikuš, okrajni sodnik, iz Lazov. — Peck, uradnik, iz Grada. —

Lentsch iz Inomosta. — dr. Praxmarer, vladni koncipijent, iz Kranja. — Alz s Tirolskega. — Flesch, trgovec, iz Siska. — Boje, trgovec, iz Monakovega.

Pri **Stonu**: Prueker, inženir, iz Celovea. — Kuralt iz Zagreba. — Fischer, notar, iz Mokronoga. — Schwimer iz Temešvara. — Hufnagel, poštar, iz Kočevja. — Pollak iz Solnograda. — Ferk iz Ljubljane. — Sliber, trgovec, iz Sela. — Steinikel, trgovec, iz Brna. — Bauer, trgovec, iz Draždan. — Baldauf, trgovec, iz Grada. — Segl, potovalec, z Dunaja.

Umrli so:

15. decembra. Ivana Pokorn, hišina, 50 let, Hrenove ulice 5, spridenje obisti.

16. decembra. Katarina Jerančič, hišna posestnica, 74 let, Krakovske ulice 37, vodenica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja		barometra v mm.	termometra po Celsiju			
17	7. u. jut.	728.4	0.2	sl. vzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	730.3	6.6			
	9. u. zveč.	736.1	1.0	m. vzh.	jasno	
Srednja temperatura 8.6°, za 4.1° nad normalom.						

Stanje avstro-ogerske banke

dné 15. decembra 1891.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovec v prometu	gld.	431,612.000 (— 6,523.000)
Kovinski zaklad	„	245,940.000 (— 434.000)
Listnica	„	165,959.000 (— 7,446.000)
Lombard	„	28,525.000 (+ 389.000)

Božično darilo.

Sv. Alojzij Gonzaga

ali (1482) 30-14

devetdnevna, oziroma šestnedelna pobožnost v spomin blažene smrti sv. Alojzija.

Spisal Jan. Smrekar, katehet ljudskih šol v Ljubljani.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Katoliška tiskarna
priporočila raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Jedino prava je
razprodaja
v Špitalskih ulicah št. 5
iz
konkursne mase
R. M. Miklavca,
kjer se **manufakturno blago** prodaja po stalno določenih cenah, mnogo ceneje, nego se je kupilo. (1501) 2-2
Jedino prava je

Dunajska borza.

Dné 18. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 „ „
Zlata renta 4%, davka prosta	108 „ 90 „
Papirna renta 5%, davka prosta	102 „ 30 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1010 „ „
Kred. tne akcije, 160 gld.	282 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	117 „ 90 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 36 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 61 „
Nemških mark 100	58 „ „

Dné 17. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld. 25 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 „ 20 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 „ 25 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 „ 60 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	178 „ 75 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma „ „ „ 4 1/2%	100 „ „
Kreditne srečke, 100 gld.	186 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ 25 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 „ 90 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	62 „ 50 „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2807	— „ „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	84 „ 50 „
Papirni rubelj	1 „ 16 „
Laških lir 100	45 „ 50 „

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile števil. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtečnejše.

Za natančnejše glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodelna loterija.

Žrebanje dné 29. decembra!

Glavni dobitok 100.000 gld. v gotovini.

Jedna srečka 2 gld.

5 srečk le gld. 8-50, 10 srečk le gld. 16-50.

harmonij,

prav dobro ohranjen in po primerni ceni. Več pové uredništvo našega lista.

Kalan:
POVESTI,
slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.
II. zvezek
izšel je ravno kar ter se dobiva v „Katoliški Bukvarni“ komad po 20 kr.
Prvega zvezka je še nekaj izvodov v zalogi.
Primerno božično in novoletno darilo.

Tinktura za želodec,

katero prireja **GABRIJEL PICCOLI,**

lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, lahno učinkujoče, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo. Krepča želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gld. 1-36, z 55 steklen., 5 Kg. teže, velja gld. 5-26. Poštnino plača naročnik. — 1 steklenica velja 10 kr. (60-30) (1309) 3

—